

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal

Statisticile privind piața de carte din România arată că ne aflăm pe ultimul loc în Europa în privința numărului de cărți citite pe cap de locuitor. Industria cărții în România este cea mai mică din Europa, potrivit ultimelor rapoarte internaționale. Comparativ, în Ungaria aceasta ajunge la 123 de milioane de euro, iar în Polonia la 772 de milioane de euro. Germania are o piață de peste 6 miliarde de euro, Franța și Marea Britanie între 3,5 și 6 miliarde de euro, Spania și Italia 1,5-3,5 miliarde de euro. Românii cumpără mai puține cărți decât vecinii bulgari, dar mai ales decât slovenii, care au o piață de carte de 75 de milioane de euro, deși țara are doar 2 milioane de locuitori.

Specialiștii în domeniu susțin că un român plătește pe cărți, în medie, anual, în jur de 3 euro, cei mai mari consumatori de carte din țară fiind preșcolarii și copiii din clasele primare. De asemenea, cu cât înaintază în vârstă, românii citesc tot mai puțin.

Conform unui studiu realizat de Centrul de Evaluare și Analize Educaționale, rezultatele acestui fenomen se observă deja: 42% din copiii de 15 ani erau analfabeți funcționali în 2016, fapt ce le scade șansele de a se integra pe piața muncii. Acest procent este semnificativ, luând în considerare faptul că media europeană a analfabetismului funcțional este de 17%. Lipsa unei strategii naționale pe termen lung în educație și lipsa de interes în promovarea lecturii în rândul tinerilor a generat această situație îngrijorătoare.

Potrivit unor studii realizate în Olanda sau Irlanda, o investiție în capitalul uman și în promovarea lecturii aduce pe termen lung beneficii în economia unei țări. Un studiu efectuat în Olanda a descoperit că fiecare 1 euro investit în promovarea lecturii va aduce un beneficiu de 1.79 euro statului.

Una dintre măsurile importante adoptate în România în ultimii ani pentru stimularea pieței de carte a fost reducerea cotei de TVA la cărți, manuale școlare, ziare și reviste la un procent de 5%, TVA-ul fiind un instrument important pentru promovarea lecturii și a cărților. Scăderea TVA-

ului de la 9 la 5% pentru cărți, manuale școlare, ziare și reviste a avut un impact bugetar de doar 0,2% din PIB. Această măsură a redus însă prețul cărților cu doar aproximativ 2 lei, ceea ce nu a produs un impact major. De aceea, acest proiect legislativ propune reducerea taxei pe valoare adăugată la o cotă zero pentru cărțile tipărite, ceea ce ar conduce cu siguranță la o resuscitare a pieței de carte.

La 1 decembrie 2016, Comisia Europeană a emis o propunere (COM(2016) 758 final 2016/0374(CNS)) pentru a permite statelor membre să aplice taxe reduse dacă doresc acest lucru și chiar zero taxe cărților tipărite și cărților pe diferite tipuri de suport, cum sunt cele pe suport electronic. Industria de carte din Europa a salutat această inițiativă ca pe un pas decisiv către încheierea discriminării nejustificate în tratamentul fiscal al cărților în diferite formate. Parlamentul European a adoptat în iunie 2017 decizia prin care li se oferă statelor membre posibilitatea de a reduce până la 0 cota TVA pentru cărți, ziare și periodice, inclusiv pentru cele în format electronic. Irlanda și Marea Britanie sunt două dintre statele care aplică această cotă de 0% cărților.

Un alt subiect sensibil pentru piața de carte din România îl reprezintă cărțile în format electronic, valoarea acestui segment fiind de doar 600.000 de euro. Cota TVA aplicată în acest moment este cea standard de 19%, iar o măsură eficientă ar fi reducerea acesteia la un procent de cel puțin 5%. La nivel european, Franța și Luxemburg au introdus cote reduse de TVA atât pentru cărțile tipărite, cât și pentru cele electronice, respectiv 5,5% și 3%. În legislația din domeniul fiscal, Franța a definit cărțile astfel încât termenul să includă și cărți electronice. Articolul 25 din Legea fiscală prevede că se poate aplica la cărți pe orice tip de suport fizic, inclusiv pe cele furnizate prin descărcare.

O altă măsură fiscală eficientă pentru stimularea pieței de carte ar fi renunțarea la impozitul pe clădiri/taxe pe clădiri și impozitul pe teren pentru spațiile utilizate pentru funcționarea librăriilor în care vânzarea de carte reprezintă cel puțin 50% din cifra de afaceri. Potrivit celor mai recente date, tot mai multe librării au fost închise în ultimii cinci ani, existând orașe întregi în care librăriile lipsesc sau au fost plasate într-o zonă periferică. La ora actuală, 45% din populație trăiește în mediul rural unde librăriile sunt un fenomen rar întâlnit. Numărul librăriilor fizice este tot mai redus și, din păcate, mai ales în contextul ultimilor ani, fără măsuri de acest fel, sunt

perspective foarte slabe ca această rețea să cunoască o extindere semnificativă în perioada următoare.

De asemenea, coborârea grilei de impozitare pe veniturile pentru meseriile-cheie, și totodată cele mai amenințate, ale pieței de carte, precum corector, redactor, paginator și grafician, nu ar constitui o pierdere semnificativă pentru buget în condițiile în care editurile din România au aproximativ 1200 de angajați, dar ar reprezenta un stimulent major pentru această industrie. La ora actuală, articolul 60 din Codul Fiscal prevede scutirea de la plata impozitului pe venit pentru veniturile realizate din salarii și asimilate salariilor a persoanelor fizice care desfășoară activități de creare de programe pentru calculator, precum și a celor care desfășoară activități de cercetare-dezvoltare și inovare. De altfel, angajații din industria IT beneficiază de o serie de beneficii fiscale. În acest context, meseriile din domeniul pieței de carte, precum corector, redactor, paginator și grafician se pot încadra în această categorie, desfășurând activități care pot fi asimilate cu cele de cercetare-dezvoltare și inovare. De aceea, acest proiect legislativ propune ca persoanele fizice care realizează venituri din aceste activități să fie scutite de la plata impozitului pe venit.

Precizez că acest proiect legislativ face parte din pachetul legislativ „Pactul pentru Carte” care își propune să dubleze consumul de carte în doi ani și trebuie citită în acest context.

Inițiator,

Deputat Ovidiu Alexandru Raetchi

